

БРУТЕН ВЪТРЕШЕН ПРОДУКТ ПРЕЗ ВТОРОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2014 ГОДИНА (ЕКСПРЕСНИ ОЦЕНКИ)

През второто тримесечие на 2014 г. БВП нараства с 1.6% спрямо същото тримесечие на предходната година и с 0.5% спрямо първото тримесечие на 2014 година.

В ръководството на Евростат за тримесечните национални сметки експресните оценки¹ за БВП са дефинирани като:

„...най-ранната картина на икономиката, представена в съответствие с концепциите и дефинициите на Системата на националните сметки, данните за която се произвеждат и публикуват във възможно най-кратки срокове, след края на отчетното тримесечие, като се използва ограничена и непълна информация в сравнение с традиционно разработваните тримесечни показатели на националните сметки...”.

Експресните оценки за БВП се основават на предварителни налични към момента месечни и тримесечни данни за отделните икономически сектори (обект на последващи актуализации и ревизии), на експертни оценки и модели за поведението на компоненти в състава на БВП, за които към момента на изчисленията не е налична директна базисна информация.

Разработените експресни оценки за второто тримесечие на 2014 г. са подготвени в срок от 45 дни след отчетния период. Те са представени в стандартен формат за публикуване на тримесечните данни на националните сметки - стойностен обем в текущи цени, относителни дялове на компонентите в състава на БВП и темпове на прираст, получени от сезонно изгладени данни спрямо предходното тримесечие и спрямо същото тримесечие на предходната година.

Съгласно Календара за разпространение на резултатите от статистическите изследвания НСИ ще подготви и публикува официални тримесечни резултати за БВП за второто тримесечие на 2014 г. на 3 септември 2014 година.

БВП в стойностен обем, текущи цени

Според експресните оценки на НСИ за второто тримесечие на 2014 г. БВП в номинално изражение достига 19 215 млн. лева (табл. 1 от приложението).

Реализираната добавена стойност през второто тримесечие на 2014 г. е 16 423 млн. лв., като най-голям дял формира секторът на услугите (61.2%), следван от индустриалния (34.0%) и аграрния сектор (4.8%).

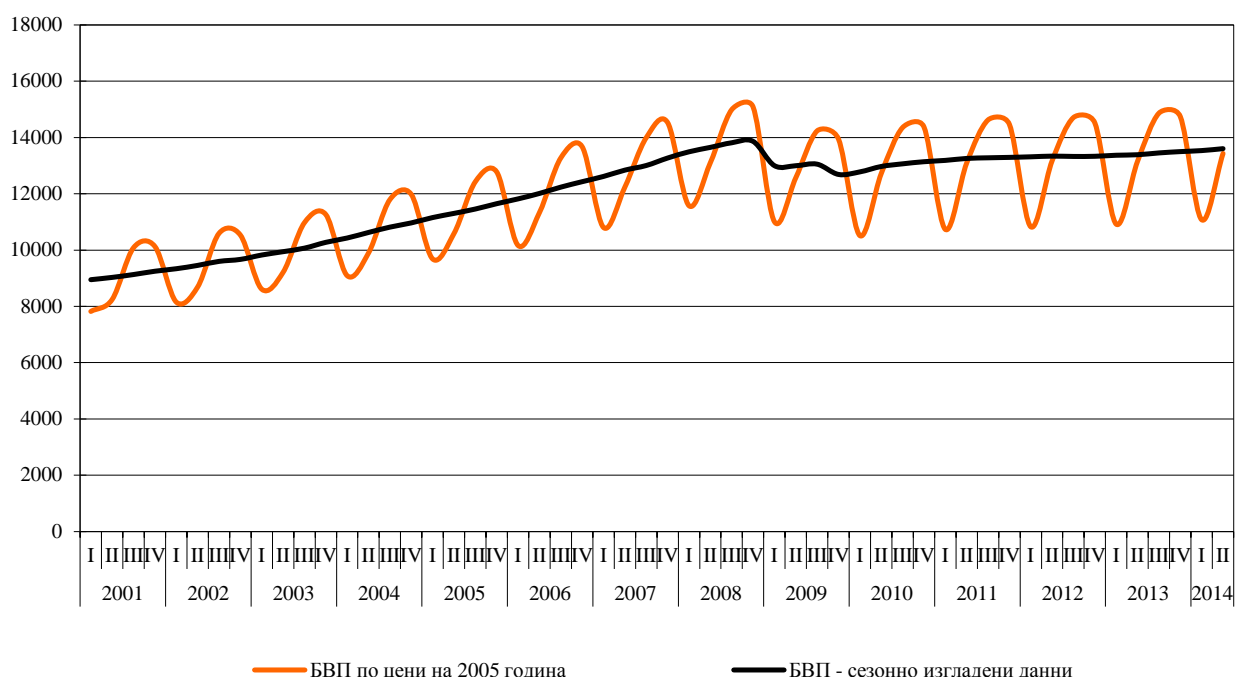
По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (80.4%), което в стойностно изражение възлиза на 15 443 млн. лева. През

¹ В международната терминология се използва терминът “flash estimates”.

второто тримесечие на 2014 г. бруто капиталообразуването в основен капитал е 4 127 млн. лв. и заема 21.5% относителен дял в БВП. Външнотърговското салдо е отрицателно.

Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти

Фиг. 1. БВП по тримесечия за периода 2001 - 2014 г. по средногодишни цени на 2005 година

Тримесечни изменения

През второто тримесечие на 2014 г. спрямо първото тримесечие на 2014 г. БВП¹ по сезонно изгладени данни се увеличава с 0.5% (табл. 2 от приложението). За същия период брутната добавена стойност нараства с 0.6%.

¹ Сезонното изглаждане на статистическите показатели в НСИ се провежда по хармонизирана европейска методология, описана в „Ръководство на Европейската статистическа система за сезонно изглаждане“. Процедурата се осъществява с помощта на разработения от Евростат софтуерен продукт Demetra, при което се прилага алгоритъмът TRAMO/SEATS. На сезонно изглаждане се подлагат тримесечните данни за компонентите на БВП по производствения метод и по компоненти на разходите за крайно използване. Прилага се директен метод за сезонно изглаждане, при който агрегираните показатели и техните компоненти се подлагат на самостоятелно изглаждане. В резултат на това е налице неадитивност на сезонно изгладените данни - агрегираните показатели не са равни на сумата от техните компоненти. Параметрите на модела за сезонно изглаждане се определят в началото на всяка календарна година (второ тримесечие на съответната година), както и при промяна на използваната класификация на икономическите дейности. Така определеният модел се използва за ревизиране на сезонно изгладените стойности за тримесечията в рамките на динамичните редове. От септември 2011 г. данните в областта на националните сметки се представят по КИД - 2008. Повече информация можете да намерите в тематичната рубрика „Брутен вътрешен продукт“, методология: [Тримесечни сезонно изгладени данни](#).

Според експресните оценки на БВП по елементи на крайното използване през второто тримесечие на 2014 г. принос за регистрирания икономически растеж имат износа на стоки и услуги - с 1.0%, бруто образуването в основен капитал - с 0.8%, и индивидуалното потребление - с 0.1%.

Годишни изменения

През второто тримесечие на 2014 г. БВП по сезонно изгладени данни нараства с 1.6% спрямо същото тримесечие на предходната година. Брутната добавена стойност се увеличава с 2.4%. Увеличение е регистрирано в индустриалния сектор и сектора на услугите, съответно с 4.5 и 1.0%, докато аграрният сектор намалява равнището си с 1.5%.

По отношение на компонентите на крайното използване е регистриран положителен икономически растеж на индивидуалното и колективното потребление, съответно с 1.9 и 0.3%. Бруто капиталотообразуването в основен капитал отчита ръст спрямо второто тримесечие на предходната година с 3.9%. Износът на стоки и услуги се увеличава с 2.9%, а вносът на стоки и услуги - с 1.0%.

Приложение

Таблица 1

Брутен вътрешен продукт за второто тримесечие на 2014 година¹
(Експресни оценки)

		Второ тримесечие на 2014 година		
		стойностен обем в текущи цени	относителен дял	
			в БДС	в БВП
		млн. лв.	%	%
1	Брутна добавена стойност по икономически сектори (2+3+4):	16423	100.0	85.5
2	Аграрен сектор	788	4.8	4.1
3	Индустрия	5578	34.0	29.0
4	Услуги	10057	61.2	52.4
5	Корективи	2792		14.5
6	Брутен вътрешен продукт (1+5=7+10+13+16)	19215		100.0
	По елементи на крайното използване:			
7	Крайно потребление (8+9)	15443		80.4
8	Индивидуално	13850		72.1
9	Колективно	1593		8.3
10	Бруто капиталобразуване (11+12)	4235		22.0
11	В основен капитал	4127		21.5
12	Изменение на запасите	108		0.5
13	Външнотърговско салдо (14-15)	-463		-2.4
14	Износ на стоки и услуги	13111		68.2
15	Внос на стоки и услуги	13574		70.6
16	Статистическа разлика	0		0.0

¹ Сезонно неизгладени данни.

Таблица 2
Темп на прираст на БВП - общо и по компоненти¹
(Експресни оценки)

(Проценти)

		Темп на прираст спрямо предходното тримесечие				Темп на прираст спрямо съответното тримесечие на предходната година			
		III 2013	IV 2013	I 2014	II 2014	III 2013	IV 2013	I 2014	II 2014
1	Брутна добавена стойност по икономически сектори	0.8	0.6	0.4	0.6	1.3	1.8	2.0	2.4
2	Аграрен сектор	-0.7	0.3	-1.7	0.6	2.3	1.9	-1.4	-1.5
3	Индустрия	1.0	1.5	1.0	0.9	0.4	2.3	3.4	4.5
4	Услуги	0.3	0.3	0.2	0.1	1.5	1.5	1.4	1.0
5	Корективи	-0.3	-1.5	-0.7	1.4	-0.7	-1.7	-4.4	-1.1
6	Брутен вътрешен продукт	0.5	0.3	0.3	0.5	0.9	1.2	1.2	1.6
	По елементи на крайното използване:								
7	Крайно потребление	0.3	0.4	1.9	-0.6	-1.0	-0.6	3.0	2.0
8	Индивидуално	0.2	0.4	1.3	0.1	-1.3	-0.7	1.8	1.9
9	Колективно	0.7	-0.5	0.3	-0.2	3.5	1.6	1.6	0.3
10	Бруто капиталонакопаване
11	В основен капитал	0.9	1.3	0.9	0.8	1.8	3.1	3.4	3.9
12	Изменение на запасите
13	Външнотърговско салдо
14	Износ на стоки и услуги	3.1	0.9	-2.1	1.0	10.3	9.3	1.5	2.9
15	Внос на стоки и услуги	1.9	-1.1	3.8	-3.5	7.4	6.9	6.3	1.0
16	Статистическа разлика

¹ По средногодишни цени на 2005 г., сезонно изгладени с корекция в разликите в броя на работните дни, проценти. Темпът на прираст е изчислен въз основа на верижно обвързани оценки на компонентите на БВП по средногодишни цени на 2005 година. Повече информация за прилаганите методи можете да намерите в тематичната рубрика „Брутен вътрешен продукт”, методология: [Измерване на ефекта от промени в обема и промени в цените.](#) Тримесечни сезонно изгладени данни - методология (<http://www.nsi.bg/otrasal-metodologia.php?otr=10>).